

Laura Bosman, Jeen Visser en Jan Dijkstra (vanaf links).

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Stijgende energiekosten, hoge zaalhuren, of accommodatie-onderhoud dat wacht. Sportverenigingen in Smallingerland hebben het niet makkelijk.

Krijgen de sportclubs de grotere rol die ze willen?

Wat vinden de partijen?

Sport komt in Smallingerland in bijna alle partijprogramma's voor. Zo wil de ChristenUnie, nu de grootste partij in de raad, dat 'ieder kind kosteloos kan deelnemen aan een sport-, cultuur- of muziekvereniging.'

Het CDA wil een integraal huisvestingsplan sport, net zoals dat er voor de scholen is. Ook willen de christendemocraten dat alle verenigingen worden vrijgesteld van gemeentelijke belastingen.

Als het aan de VVD ligt, worden sportverenigingen betrokken bij het maken van nieuw beleid. De FNP is voor het steunen van sportinitiatieven 'fan ûnderen op.' D66 wil dat er meer geld naar buurtsportcoaches gaat die onder anderen ouderen helpen bij 'fit en vitaal blijven'. Ook wil de partij het Sportfonds uitbreiden.

De SGP, azend op een terugkeer in de raad, wil sportevenementen op zondag beperken. GroenLinks-PvdA is net als het CDA voor een sporthuisvestingsplan. De SP wil dat elk kind kan sporten, 'ongeacht het inkomen van ouders.' In het verkiezingsprogramma van Smallingerlands Belang staat het woord sport niet. Maar lijsttrekker Dennis Bekius wil, leert navraag, stoppen met „het stapelen van lasten op verenigingen.”

TEKST ANNE ROEL VAN DER MEER
FOTO'S JILMER POSTMA

‘O ké jongens, volle bak afwerken nu!’ De stem van Jort Tibbesma (20) uit Drachten schalt over het veld van voetbalclub ONT in Opeinde. Het is een koude avond in maart, maar de spelers van de Onder 17 die Tibbesma onder zijn hoede heeft, hebben het door de intensiteit van de training bloedheet.

Voetballen is het mooiste dat er bestaat, zegt Tibbesma. Hij is hier 24 uur per week. De Drachtster traint behalve de Onder 17 ook de Onder 7-tot en met de Onder 10-teams.

Het gaat hem niet in de eerste plaats om winnen of verliezen. „Een voetbalteam trainen is voor mij 80 procent opvoeden. Ik wil dat iedere jongere hier gezien wordt en zich ontwikkelt, ongeacht afkomst of financiële situatie thuis. Ik wil helpen jonge mensen verder te brengen.”

Tibbesma, ook jongerenwerker, vertelt dat hij in zijn jonge jaren zelf moeite had met het sluiten van vriendschappen. „Sport is bij uitstek een manier om dat voor elkaar te krijgen, heb ik ontdekt. Ik wil een rolmodel zijn. Kom voetballen, je hoofd leegmaken. Het is zo goed voor je gezondheid om te sporten. Ook in mentaal opzicht.”

In de zomervakantie, als er bij voetbalclubs normaal gesproken niks gebeurt, had hij als initiator een belangrijke rol bij het zomeravondvoetbal van ONT. Op 20 avonden in vier weken tijd kwamen in totaal 1400 kinderen af. Het was hét voorbeeld van een voetbalclub als ontmoetingsplek.

Onderschat alsjeblieft niet de waarde van sport, zegt ONT-voorzitter Jeen Visser in de richting van de gemeente en de aankomende raad. „Stek in euro yn sport en do krijst der dik 3 euro foar werom”, zegt hij. „Dat wiist ûndersyk út. Bewege is goed foar de sûnens, helpt tsjin iensumens en foarkomt in soad soarchkosten op de langere termyn.”

Er zijn veel meer vrijwillige sportbestuurders in Smallingerland die zich net als Visser een slag in de rondte werken voor hun club. Neem Laura Bosman van de Drachtster turn- en gymnastiekvereniging DGC. Of Jan Dijkstra van hockeyclub de Graspiepers.

Z e trekken dezelfde zorgelijke conclusie: de financiële druk op de sport is hoog in Smallingerland. Sommige clubs dreigen zelfs ten onder te gaan. Zaalverenigingen hebben grote zorgen over de hoge

De Onder 17 van ONT traint in Opeinde.

Turners van DGC, zoals Dian van Kuijk, beginnen hun aanloop in het Sportcentrum noodgedwongen op de gang. Sarah Veenstra (midden) en Saffirah Zijlstra staan te wachten.

huurprijzen. De contributie voor leden gaat al jaren omhoog.

„Maar dat kan niet eindelijk doorgaan”, zegt Bosman. „Kinderen uit armere gezinnen kunnen een beroep doen op het Jeugdfonds Sport en Cultuur, maar die bijdrage volstaat voor veel ouders lang niet. Ik heb talenten die afhaken omdat ze door een gebrek aan geld niet genoeg kunnen trainen.”

„Sportbedrijf Drachten is verantwoordelijk voor de uitvoering van het sportbeleid, maar daar wijzen ze naar de politiek”, zegt Bosman ook. „En bij de gemeente zeggen ze dat het Sportbedrijf juist verantwoordelijk is. Ze hebben in de politiek niet altijd een goed beeld van wat bij sportverenigingen speelt.”

Directeur Evert Jan Siderius van het Sportbedrijf vertelde eerder dat inflatie en hogere salarissen kostenstijgingen in de hand werkten. Meer subsidie kreeg de organisatie jaren-

Over de serie

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 tillen we in elke gemeente een verkiezingsthema op. Wat is een groot óf klein thema in deze gemeente? Wat houdt inwoners bezig? Waar zou de politiek meer aandacht voor moeten hebben? We publiceren tot aan de verkiezingen iedere dag een verhaal uit een gemeente. Vandaag: Smallerland.

Lees alle verkiezingsverhalen op lc.nl/verkiezingen

lang niet. De zaalhuur moet dus wel omhoog, zei hij, ook al wil Siderius dat niet. Hij sprak meerdere keren zijn zorgen uit richting gemeentebestuur en raad.

Bij de Graspiepers waren ze gewend om in de wintermaanden binnen te trainen. „Maar door de hoge huurprijzen hebben we dat nu al twee jaar niet gedaan”, zegt Dijkman. „Sommige teams huren nu zelf een zaal. Daar lappen de ouders extra voor. Op zich mooi, maar niet iedereen kan dat. Wij willen juist een club voor iedereen zijn.”

Noor Buitenhuis (16) en Leanne Talsma (17) hockeyen zelf al jaren. Ze geven bovendien les aan de Onder 14. „Met ons eigen team hebben we afgelopen winter zelf een zaal geregeld”, vertelt Noor. „De kosten waren 35 euro per persoon voor vijf trainingen.”

‘It is sjorren en lûken, mar se begjinne wekker te wurden’

„Foar in soad minsken by de Graspiepers is dat wol te dwaan”, vertelt Leanne. „Mar der binne ek leden dy’t dat net betelje kinne. Dy hearst net. Dan spilet skamte misken in rol.”

‘Buitenverenigingen’ als de Graspiepers en ONT hebben ook op eigen terrein met stijgende lasten te maken. Ze konden op het nippertje voorkomen dat een nieuwe rioolheffingsmethode al in 2026 zou ingaan.

De raad vond, na een sterke lobby vanuit de sport, dat verenigingen geen nadeel mogen ondervinden van de nieuwe methodiek. Er is behalve uitstel ook compensatie toegezegd door het college. Hoe is nog onduidelijk.

Andere kosten zijn er ook. Alle buitensportverenigingen moeten bijdragen aan het nieuwe Ondernemersfonds. Dat fonds kan voordelen opleveren, maar de uitgaven stijgen niettemin.

Veel clubs moeten nog verduurzamen: energielabel C wordt de minimale eis. Duurzaamheids- en milieueisen gaan veel geld kosten. En dan is er nog het gewone onderhoud. „Guon clubs hawwe it goed foar elkoar, mar oare ferieningen hawwe der noait jild foar reserveare kind”, zegt Visser.

In 2006 werden veel sportaccommodaties in Smallerland na jarenlang praten geprivatiseerd. Verenigingen werden vanaf dat moment zelf eigenaar van gebouwen en kleedkamers.

„Se krigen in sekje jild mei, mar dat is no leech”, stelt Visser. „Der soe in herberekening komme moatte. Yn 2006 koe net ien betinke dat de útjeften foar enerzjy en ferduorsuming sa heech wurde soene.” „Witst wat it is?”, vervolgt hij. „Der giet no ûnfoarstelber soad jild nei jeugdsoarch. Dêr kinst op besparje ast sportklups mear stipest. It giet in soad oer previnsje. Dêr kinst de sport noch folle mear by belûke.”

Niet dat alles in de gemeente slecht is, zegt Dijkman. „Zeker niet.” De verenigingssport staat óók onder druk omdat steeds meer mensen ervoor kiezen om niet bij een vereniging aan de conditie te werken, maar op de padelbaan of in de sportschool, op momenten dat hen goed uitkomt.

De faciliteiten zijn bij veel clubs tiptop in orde, stelt Dijkman vast.

Er staat met De Welle een gloednieuw zwembad waarin veel kinderen leren zwemmen en waar volwassenen behalve hun conditie ook sociale contacten op peil houden.

Bovendien is met de komst van het Sportakkoord de samenwerking tussen gemeente, zorgorganisaties, maatschappelijke organisaties, het onderwijs, het Sportbedrijf en sportclubs echt wel beter geworden.

Er gaat ruim 80.000 euro per jaar naar het Sportfonds, voor volwassen inwoners die zelf geen geld voor clubcontributie hebben. Een verenigingsmanager ondersteunt sportbesturen van clubs aan de Sportlaan.

Maar toch. „De gemeente kan pro-actiever handelen”, zegt Dijkman. Hij wijst op de sporthal en de voetbalvereniging in Houtigehage, die nauw aan elkaar verbonden zijn. Beide werden een paar jaar geleden mede door ingrijpen van de gemeente ternaauwernood van de ondergang gered. „Mooi natuurlijk. Maar je kunt aan de voorkant al heel veel ellende voorkomen. Er is nu betrekkelijk weinig beleid.”

Visser heeft de indruk dat het belang van sport meer en meer doordringt in het gemeentehuis. „It is sjorren en lûken, mar se begjinne wekker te wurden. We moatte nei de fierdere takomst sjen. Alle ferieningen en akkommodaasjes moatte bestean bliuwe.”

Even later vertelt turntraineur Femke Postma (26) uit Meenam de beste gymnasten van de Drachtster Gymnastiek Combinatie (DGC) in het Sportcentrum hoe ze warm moeten draaien. Zij zijn net tien minuten bezig geweest om toestellen op te bouwen en hebben diezelfde tijd straks nodig om alles af te bouwen.

Dat zou niet nodig zijn als DGC een eigen turnhal zou krijgen, een diep gekoesterde wens van de vereniging. „Yn prinsipe is DGC in kweekfiver fan talint, mar troch de beheinde fasiliteiten is hjir in plafond”, zegt Postma. „Dat fyn ik hiel frustrerjend.”

Ze traint deze avond talenten tussen de 13 en 25 jaar, allemaal goed genoeg om zich te plaatsen voor Friese of Nederlandse kampioenschappen. Wegens ruimtegebrek beginnen ze hun aanloop in de gang van de sporthal.

De groep is best groot, maar had nog groter kunnen zijn. „Ast sãn oeren trainst yn de wike, betellest alle moannen 83,50 euro oan kontribúsje. Dat is echt folle mear as by clubs yn oare gemeenten dêr’t ik wurkje.”

Reden te meer om de zaalhuur drastisch te verlagen, vindt ze. „Der giet talint ferlern. De grinzen binne yn alle opsichten berikt.” Voorzitter Bosman knikt. „Tijd voor actie in de taxi.”

Laura Rozenberg van DGC traint op de brug.

Hockeytraining bij de Graspiepers in Drachten.